

siyanürün öldürdüğü köy

Harabe gibi 800 yıllık Dulkadir Köyü. Çok değil, 25 yıl öncesine kadar Dulkadir'de civil civil bir köy hayatının olduğunu tahmin etmek çok zor. Kansere bağlı ölümler ve ardından gelen göç. Köyün şimdiki kaderi ise, Eti Gümüş'e satılmak.

Eti Gümüş Madeni'nin 500 metre yakınında olan Dulkadir Köyü'nün cenazesini kaldırmaya sayılı günler kalmış olmalı. 100 kişinin kanserden öldüğü köyde, bugün sadece 50 kişi yaşıyor. Köylülerin büyük kısmı göç etmiş. Köy, şimdi de Eti Gümüş Şirketi tarafından satın alınmak isteniyor. Köylülerin eğilimi topraklarını satmak yönünde. Eğer satarlarsa, Dulkadir Köyü'nden geriye belki de, "orada bir köy vardı" diye başlayan anılar kalacak.

Dulkadir Köyü, siyanür faciasıyla gündeme gelen Eti Gümüş Madencilik Şirketi'nin hemen yanında. Aralarındaki mesafe 500 metre kadar. Bugün tam olarak terk edilmiş havası. Şu anda köyde 14 aile kalıyor. Başka bir ifade ile 30'u kadın 50 kişi yaşıyor. Köyü bu noktaya getiren ise maden şirketinin varlığı. 1987 yılında şirketin madencilik faaliyetine başlamasıyla Dulkadir Köyü de yok olmanın yoluna girmiş.

KANSERDEN ARTAN ÖLÜMLER

Bir zamanlar ise başkaymış hayat. Sonra kanserden ölümler başlamış. Osmangazi Üniversitesi'nin köye ilişkin bir raporunda, 1982 ile 1992 yılları arasında yaşamını yitiren 56 kişiden 22'sinin kanserden öldüğü belirtiliyor. Köy muhtarı Selim İlhan, "35 yıldır kanser hastalığından ölümler çığ gibi arttı. Bizim köyde 50 yaşını gören erkek yoktur" diyor.

Kanser ölümlerinin sudaki arsenikten ve evlerin sıva ve badana işlerinde kullanılan topraktaki kristalin kuartstan kaynaklandığı da biliniyor. Arsenik de madencilik sonucudur. Siyanürlü madencilik faaliyetleri sonucunda, yer altı sularında arsenik oranında artış olduğu bilimsel olarak ispatlanmış durumda.

GÖÇ BAŞLIYOR

Kanserin artış göstermesiyle birlikte köyden göçler başlamış. Aileler, Kütahya'ya yerleşmişler. Geride ise harabe haline dönen evler kalmış. Köydeki tek hayat belirtisi neredeyse sokakların tek sahibi gibi gezinen tavuklar, kazlar.

KÖYLÜLER KONUŞMAK İSTEMİYOR

Köyde kalanlar pek konuşmak istemiyor. Çünkü kalanlardan erkeklerin neredeyse tamamı madende çalışıyor. Adını vermek istemeyen işçilerden biri, 650 liraya çalıştığını anlatıyor. Çok gergin, hasta ve yoksul. Her halinden başka çaresi olmadığı için madende çalıştığı anlaşılıyor. Son sözü, "yazacaksınız, yazdıklarınız bizim iyiliğimiz için olsun" diyor.

ŞİRKET RÜŞVET DE VERMİŞ

Maden şirketi 5 yıl kadar önce köyün yollarını yapmış, bir de su ihtiyacını karşılamış. Ancak birkaç haftadır köye su verilmiyor. Suların, "köylüler köyü terk etsin" diye bilerek kesildiğini söyleyenler de var. Köylülerden biri, "madenden gerçekten memnun musunuz?" sorusuna, "Memnun değiliz de işte, orada çalışıyoruz" diyor.

ŞİRKET KÖYÜ SATIN ALACAK

Dulkadir Köyü'nü yok oluşturan Eti Gümüş Şirketi, son darbesini vurma hazırlığında. Şirket, köylülere "topraklarınızı bize satın" teklifinde bulundu. Köylülerin eğilimi teklifi kabul etmek yönünde.

Köylüler topraklarını satma kararı verirse, Dulkadir Köyü madenin atık barajı olacak ve yok edilecek. Geriye ise "orada bir köy vardı" diye başlayan anılar kalacak.